

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. de heer Mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Utrecht, 23 januari 2013
Referentie: VJ/vl/130123
Betreft: Dossiers melders Commissie-Samson

Excellentie,

Per 31 december 2012 heeft de commissie-Samson haar werkzaamheden beëindigd. Op 27 december 2012 heeft de secretaris van de commissie laten weten, dat de meldingen van de slachtoffers zijn of worden overgebracht naar een beveiligd archief dat voorlopig niet toegankelijk is. Hij heeft voorts aangegeven dat het archief met de meldingen drie jaar (zolang de Compensatiecommissie operationeel is?) wordt bewaard en daarna conform voorschriften vernietigd wordt.

De secretaris heeft daarnaast aangekondigd, dat het Ministerie van Veiligheid en Justitie van plan is om een beheerscommissie in te stellen. Die commissie moet een reglement opstellen voor de toegang tot de meldingen in het archief.

In het persbericht dat de lotgenotenorganisaties Nederland Heelt, SKIP en KLOKK op 5 oktober 2012 hebben verstuurd, is het verzoek gedaan om pas op de plaats te maken met het overbrengen van archieven waar dan ook naar toe, totdat over alle consequenties is nagedacht en oplossingen zijn gevonden waar zij zich mee kunnen verenigen. Slachtofferhulp Nederland ondersteunt deze wens van de lotgenotenorganisaties.

In deze brief pleiten wij ervoor om:

- het archief van de commissie-Samson een lange periode te bewaren;
- de lotgenotenorganisaties te betrekken bij het opstellen van het reglement voor en de samenstelling van de beheerscommissie;
- met alle melders te communiceren over het bewaren en inzien van hun dossiers;
- een database samen te stellen, die lotgenotenorganisaties kunnen gebruiken voor het verkrijgen van steunbewijs;
- het verkrijgen van steunbewijs uit dossiers van de commissie-Samson ook mogelijk te maken voor melders bij de commissie-Deetman;
- te communiceren met melders wier zaak niet onderzocht werd door de commissie-Samson;
- oude archieven van jeugdzorginstellingen en de Raad voor de Kinderbescherming voorlopig niet te vernietigen;
- inzicht te verschaffen in de samenhang van de activiteiten van de Taskforce Kindermishandeling en seksueel geweld en de commissie Rouvoet met de activiteiten van de commissies Deetman en Samson;
- voor de dossiers van de melders bij de commissie-Deetman ook op korte termijn regelingen te treffen voor het bewaren en inzien van dossiers.

De bewaartermijn

In het gesprek dat Nederland Heelt, SKIP en KLOKK op 13 december 2012 met de staatssecretarissen Teeven en Van Rijn hebben gehad, is de vraag gesteld hoe lang de Compensatiecommissie werkzaam zou zijn. In dit gesprek is geen uitsluitsel gegeven over een einddatum en is zeker geen periode van drie jaar aangegeven.

Het vinden en verkrijgen van enig aanmerkelijk bewijs om de aannemelijkheid van wat een melder beweert over misbruik te kunnen staven, kan vergemakkelijkt worden als er steunbewijs kan worden verkregen uit andere meldingen en de mogelijkheid om daardoor eventuele matches van melders met dezelfde daders en instellingen in bepaalde periodes te verkrijgen.

Nederland Heelt, SKIP en KLOKK en Slachtofferhulp Nederland zijn van mening dat van het vernietigen van deze archieven, na bijvoorbeeld drie jaar, absoluut geen sprake mag zijn omdat hiermee de mogelijkheid tot het verkrijgen van steunbewijs wordt vernietigd.

Het bewaren van het dossier in een beveiligd archief

De overheid is een belanghebbende partij in de schadeafwikkeling met de melders van misbruik. Veel melders wantrouwen die overheid. Het archief met hun melding ligt nu bij een overheid die -naar het inzicht van de lotgenotenorganisaties- hun vertrouwen ernstig heeft beschadigd in het verleden. Vele melders weten uit ervaring dat bewijzen kunnen verdwijnen, dossiers kunnen verdwijnen, niets meer terug te vinden is van wat van belang is of kan zijn voor een slachtoffer

Nederland Heelt, SKIP, KLOKK en Slachtofferhulp Nederland vragen zich af, of de Compensatiecommissie onbeperkt toegang krijgt tot de dossiers in het beveiligd archief. Zij vragen zich ook af bij wie melders, die inzage willen in hetgeen er is opgeschreven en bewaard is gebleven over hun eigen melding, inzage kunnen vragen van hun eigen dossier?

De lotgenotenorganisaties stellen het op prijs, wanneer zij betrokken worden bij het opstellen van het reglement en bij het samenstellen van de beheerscommissie. Dat is van groot belang voor het vertrouwen dat zij kunnen hebben in het bewaren van en de toegang tot de dossiers.

De commissie-Samson heeft niet helder met de melders gecommuniceerd, waar hun dossiers naartoe zouden gaan, of de dossiers toegankelijk zijn en/of blijven en voor wie. De melder heeft geen afschrift gekregen van hetgeen hij/zij gemeld heeft (zeker niet als er slechts sprake is geweest van een telefonische melding).

Nederland Heelt, SKIP en KLOKK en Slachtofferhulp Nederland pleiten ervoor, dat u heel helder met alle melders van wie het dossier is opgeslagen communiceert door wie, met welk doel, met welke redenen omkleed en onder welke omstandigheden deze dossiers kunnen worden ingezien.

De overdracht van het dossier aan Slachtofferhulp Nederland

De commissie-Samson heeft melders de keuze gegeven om hun dossier over te laten dragen aan Slachtofferhulp Nederland. Ongeveer 130 melders hebben daarmee ingestemd. Inmiddels is gebleken dat een deel van de melders niet weet wat de keuze om hun dossier aan Slachtofferhulp Nederland over te dragen, behelst. Zij hebben de indruk dat Slachtofferhulp Nederland actief aan de slag gaat met hun dossier. Dat er bijvoorbeeld contact met hen wordt opgenomen en dat Slachtofferhulp Nederland nu verantwoordelijk is voor wat er met hun melding gaat gebeuren. Zij weten niet dat de overdracht van het dossier uitsluitend bedoeld is voor een soepeler gang van zaken als de melder ooit zelf contact opneemt met Slachtofferhulp Nederland.

Inmiddels heeft Slachtofferhulp Nederland aangegeven dat zij niet bereid is de dossiers van slachtoffers, die hebben ingestemd met de overdracht, in ontvangst te nemen totdat het reglement van de beheerscommissie bekend is.

Steunbewijs

Bij Nederland Heelt, en waarschijnlijk eveneens bij de andere lotgenotenorganisaties, komen er regelmatig meldingen binnen over misbruik binnen dezelfde voogdij- en of jeugdzorginstellingen. Ook namen van daders die meerdere slachtoffers hebben gemaakt. Neem psychiater Finkensieper als leidend voorbeeld in een instelling waar meerdere personen misbruikt werden. Nederland Heelt heeft bij de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie al een melding gedaan over meerdere misbruikte kinderen door één dader binnen een andere jeugdzorginstelling.

Nederland Heelt, SKIP en KLOKK en Slachtofferhulp Nederland pleiten voor een database, waarin niet de persoonsgegevens van het slachtoffer zijn opgenomen, maar wel een heel duidelijke vermelding van de instellingen waar misbruik heeft plaatsgevonden, het jaar (of de periode) waarin het misbruik heeft plaatsgevonden en gegevens over de betrokken pleger(s). Deze database kan vrij makkelijk worden opgeslagen en worden gedeeld met en beschikbaar worden gesteld aan de lotgenotenorganisaties, zodat het voor hen makkelijker wordt om lotgenoten van steunbewijs te voorzien en kenbaar te maken dat er matches zijn tussen instelling en/of dader binnen een bepaalde periode. Of juist niet.

In het reglement dat de beheerscommissie opstelt, dienen ook regels te worden opgenomen voor het benutten van de dossiers als steunbewijs voor slachtoffers in het domein van de commissie-Deetman en vice versa.

Niet onderzochte meldingen

In het gesprek met de staatssecretarissen op 13 december 2012 bleek dat waarschijnlijk ook de kinderen, die vrijwillig geplaatst zijn, in aanmerking kunnen komen voor een traject van herstel en eventuele schadevergoeding. Het is van het grootste belang dat er met deze melders, die verder nooit meer iets hebben gehoord van de commissie-Samson, omdat zij buiten de onderzoeksopdracht vielen, contact wordt opgenomen om hen hierover te informeren. Ook melders van andere vormen van misbruik, die eveneens niet werden meegenomen in het onderzoek, dienen op de hoogte te worden gebracht van de stand van zaken.

Nederland Heelt, SKIP en KLOKK en Slachtofferhulp Nederland voeren graag met u overleg wie deze taak op zich gaat nemen.

Vervolg op de commissie-Samson

Veel slachtoffers en melders realiseren zich tot op de dag van vandaag niet dat de commissie-Samson slechts in het leven is geroepen als onderzoekscommissie. Niet als een commissie die de slachtoffers daadwerkelijk helpt met hetgeen hen als kind is overkomen en waarvan ze tot op heden vaak nog last van hebben. Ze denken dat de namen en adressen van deze melders zijn doorgegeven aan andere instanties, zoals Slachtofferhulp Nederland of de lotgenotenorganisaties. Naar aanleiding van de bijeenkomst op 27 november 2012 met de commissie-Samson bereikten ons geluiden dat melders het idee hebben gekregen dat de heer Van der Laan, voorzitter van de Taskforce Kindermishandeling, ook voorzitter is/wordt van de Compensatie-commissie die wordt samengesteld of dat hij het stokje van de commissie-Samson heeft overgenomen.

Wij verzoeken u op dit punt zo snel mogelijk helderheid te verschaffen.

Archieven van instellingen

In de brief van de bewindslieden aan de Tweede Kamer van 21 december 2012 is aangegeven dat de jeugdzorginstellingen en de Raad voor de Kinderbescherming slachtoffers van misbruik onder hun toezicht zoveel mogelijk ten dienste zullen zijn om hen toegang tot oude archieven te geven en zo voor hen informatie beschikbaar te stellen.

In aanvulling daarop verzoeken wij de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Veiligheid en Justitie om bij de koepelorganisatie Jeugdzorg Nederland en bij alle aangesloten jeugdzorginstellingen een dringend verzoek neer te leggen dat er tot een nader te bepalen moment geen enkel 'oud' archief mag worden geruimd.

Commissie-Deetman

De commissie-Deetman zal haar werkzaamheden binnenkort afronden. Veel vraagstukken die in deze brief zijn benoemd, gelden ook voor de commissie-Deetman: Waar worden de dossiers bewaard? Voor welke doelen zijn zij toegankelijk? Wie ziet daarop toe? Hoe worden de melders geïnformeerd?

Wij verzoeken u op de kortst mogelijk termijn in overleg met de stichting KLOKK ook de vraagstukken rondom de archivering van deze dossiers te bespreken.

Een afschrift van deze brief hebben wij verstuurd aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Hoogachtend,

Nederland Heelt
Carla Meijers, voorzitter
Emmie van der Roest, secretaris

SKIP
Paul de Ridder, secretaris

KLOKK
Guido Klabbers, voorzitter

Slachtofferhulp Nederland
Victor Jammers, directeur Beleid